

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ»
(для слухачів другої вищої освіти спеціальності
7.090603 – «Електротехнічні системи електроспоживання»)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» (для слухачів другої вищої освіти спеціальності 7.090603 – «Електротехнічні системи електроспоживання») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: В. І. Пашков. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 20 с.

Укладач: В. І. Пашков

Рецензент: зав. кафедри економіки і управління в будівництві і міському господарстві професор, доктор економічних наук А. Є. Ачкасов

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Затверджено на засіданні кафедри «Менеджмент міського і регіонального розвитку» (протокол № 1 від 29. 08. 2011р)

© В. І. Пашков, ХНАМГ, 2012

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	6
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	7
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	8
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	9
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни.....	9
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	11
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	11
2.2. Тематичний план навчальної дисципліни.....	11
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовними модулями та форми навчальної роботи студента.....	12
2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента.....	13
2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	15
2.6. Методи та критерії оцінювання знань.....	15
2.7. Рекомендована література.....	19

ВСТУП

Сучасне виробництво характеризується наявністю різноманітних шкідливих чинників – фізичних, хімічних, біологічних, психофізіологічних, соціальних і механічних, характер дії яких має добре знати інженер або не допустити ушкоджень працюючих, уникнути травмувань і розвитку професійних захворювань, тобто займатись «охороною праці» людини.

Охорона праці – це система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних і лікувально-профілактичних засобів, спрямованих на збереження життя, здоров'я та працездатності людини і трудової діяльності

За таких умов важливого значення набуває підготовка висококваліфікованих фахівців, які б могли не тільки чітко визначити призначення і завдання охорони праці в Україні, а і кваліфіковано вирішувати питання економічних наслідків незадовільного стану охорони праці, травматизму на виробництві, та професійних захворювань, розміри шкоди, заподіяною працівникам у наслідок тимчасової непрацездатності та каліцтва. Дисципліна «ОП в галузях» є нормативною дисципліною для підготовки спеціалістів по спеціальності 7.090603 – «Електротехнічні системи електроспоживання» (ЕСЕ).

Приєднання України до Болонського процесу передбачає впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП), яка є українським варіантом ECTS. Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Необхідна навчальна база перед початком вивчення дисципліни: з метою найкращого засвоєння матеріалу студенти повинні до початку вивчення дисципліни опанувати знання і навички з фізики, хімії, біології, математики, гігієни та санітарії, екології, економіки, філософії та ін.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

- СВО ХНАМГ «Освітньо-кваліфікаційна характеристика спеціалістів по спеціальності 7.090603» – «Електротехнічні системи електроспоживання» (ЕСЕ), затверджена 30.10.2007 р;

- СВО ХНАМГ «Освітньо-професійна програма підготовки спеціалістів по спеціальності 7.090603 – «Електротехнічні системи електроспоживання» (ЕСЕ) затверджена 30.10.2007 р;

Навчального плану підготовки спеціалістів галузі знань 0906 – «Електротехніка» 2006 р;

Програма ухвалена кафедрою «Менеджмент міського і регіонального розвитку» (протокол № 1 від 29. 08. 2011р) та Вченою радою факультету післядипломної освіти та заочного відділення (протокол №1 від 2. 09 2011 р).

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни.

Процес навчання складається з теоретичних та лабораторних занять з застосуванням комп'ютерних методів відповідно до законодавства України та інших чинних нормативних документів щодо охорони праці.

Головною метою курсу є надання майбутнім фахівцям знань основ охорони праці, які дають змогу їм в практичних умовах поліпшити охорону праці (ОП), піднести її продуктивність, забезпечити попередження виробничого травматизму та професійних захворювань.

Основними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладення дисципліни є теоретична та практична підготовка студентів з питань:

- гуманізація праці (профілактика перевтоми та професійних захворювань, запобігання виробничому травматизму, підвищення змістовності праці, створення умов для всебічного розвитку особистості);
- віднаходження оптимальних співвідношень між різними факторами виробничого середовища;
- запровадження норм гранично допустимих рівнів шкідливих виробничих факторів, визначення ступеня шкідливості та безпечності праці;
- розробка та планування заходів з поліпшення умов праці;
- безпека виконання робіт працівником;
- впровадження технічних заходів боротьби з травматизмом і профзахворюваннями.

1.1.2. Предмет вивчення дисципліни.

Дисципліна вивчає: фактор виробничого середовища, організаційно-технічні і санітарно-гігієнічні умови, у яких відбувається трудова діяльність людини, а також системи правових заходів з виконання техніки безпеки (ТБ), виробничої санітарії та ОП

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Фізика; математика; хімія; біологія; психологія, гігієна та санітарія, екологія, економіка, філософія.	Безпека життєдіяльності; ергономіка; інженерна психологія; фізіологія праці; технічна естетика.

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ В ГАЛУЗЯХ

ЗМ 1	ТЕМА	1,0/36
ЗМ1.1.	Особливості структури системи управління охороною праці в галузях.	0,33/12
ЗМ1.2.	Виробничий травматизм в галузях	0,67/24

Змістовний модуль 1.1.

ЗМ 1.1	Особливості структури системи управління охороною праці в галузях.	<u>(0,33/12)</u> (кількість кредитів/годин)
--------	--	---

Модуль 1.1.

1. Нормативно-правова база ОП в галузях.
2. Гігієна праці та виробнича санітарія в галузях.

Змістовний модуль 1.2.

ЗМ1.2.	Виробничий травматизм в галузях	<u>(0,67/24)</u> (кількість кредитів/годин)
--------	---------------------------------	---

Модуль 1.2.

3. Проблеми профілактики виробничого травматизму в галузях.
4. Пожежна безпека в галузях.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

<p style="text-align: center;">Вміння (за рівнями сформованості) та знання</p>	<p style="text-align: center;">Сфери діяльності (виробнича, соціально- виробнича, соціально- побутова)</p>	<p style="text-align: center;">Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)</p>
<p>Студент повинен оволодіти знаннями щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - нормативних документів з ОП; - розробки організаційно-технічних заходів, які б сприяли безпечному виконанню робіт; - підготовки робочих місць для безпечного виконання робіт, монтажу, обслуговуванню, експлуатації, використанню, ремонту обладнання тощо; - організації та контролю безпечного виконання робіт - застосування на практиці індивідуальних та колективних засобів захисту працюючих; - виконання вимог норм безпечної експлуатації устаткування та обладнання, застосування пожежо- та вибуховонебезпечних і отруйних матеріалів і речовин, що використовуються при виконанні робіт. <p>Студент повинен уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінювати радіаційну, хімічну, екологічну, бактеріологічну, пожежну, інженерно економічну й інші обстановки, що складаються в результаті НС у навколишньому середовищі; - здійснювати заходи самозахисту і захисту виробничого персоналу, населення від наслідків НС різного характеру; - користуватися засобами індивідуального захисту; - робити уколи і штучне дихання; - забезпечити протипожежну безпеку об'єктів; - ефективно користуватися первинними засобами пожежегасіння; - дотримуватись правил особистої гігієни, поліпшення умов праці на робочих місцях - користуватися засобами пожежної безпеки. 	<p style="text-align: center;">виробнича, соціально- виробнича, соціально-побутова</p>	<p style="text-align: center;">організаційна, управлінська, виконавська, технічна і інші</p>

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Конституція України. – К.: Скіф, 2006.-48с.
2. Апостолук С. О., Джигирей В. С., Апостолук А. С. Ергономічні основи. – К., 2004.
3. Бурдіян Г., Дерев'янку В., Кривульченко А. Навколишнє середовище та його охорона. - К., 1993.
4. Безопасность жизнедеятельности. Учебное пособие. / Под ред. З. А. Арустумова. – М., 1999.
5. Васильчик М. В., Вінокуров Л. Е., Тесленко М. Я. Основи охорони праці. – К., 1997.
6. Геврик Є. О. Охорона праці. – К., 2003.
7. Геврик Є. О., Пешко Н. П. Гігієна праці на виробництві. – К., 2004.
8. Даценко І. І. Гігієна та екологія праці. – Львів, 2003.
9. Клубань В. С., Петров А. П., Рябиков В. С. Пожарная безопасность предприятий промышленности и агропромышленного комплекса. – М., 1987. 2003.

1.5. Анотації програми навчальної дисципліни

Анотація програми навчальної дисципліни

ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗЯХ

Мета: надання майбутнім фахівцям знань основ охорони праці, які дають змогу їм в практичних умовах поліпшити охорону праці (ОП), піднести її продуктивність, забезпечити попередження виробничого травматизму та професійних захворювань. Виробити вміння і навички в сфері формування сучасної моделі управління умовами, охороною й безпекою праці на національному, регіональному й виробничому рівнях.

Предмет: аналіз умов праці, технологічних процесів, виробничого обладнання, робочих місць, трудових операцій, виявлення шкідливих і небезпечних факторів, виникнення можливих аварійних ситуацій та визначення заходів з поліпшення умов праці.

Зміст: законодавство України, правове та нормативне регулювання охорони праці, виробничий травматизм і професійні захворювання, основи виробничої санітарії і гігієни праці.

Аннотация программы учебной дисциплины

ОХРАНА ТРУДА В ОТРАСЛЯХ

Цель: обеспечить будущих специалистов знаниями основ охраны труда, которые дают им возможность в практических условиях улучшить охрану труда (ОТ), повысить ее продуктивность, обеспечить предупреждение производственного травматизма и профессиональных заболеваний. Выработать умения и навыки в сфере формирования современной модели управления условиями, охраной и безопасностью труда на национальном, региональном и производственном уровнях

Предмет: анализ условий труда технологических процессов, производственного оборудования, рабочих мест, трудовых операций, выявления вредных и опасных факторов, возникновения аварийных ситуаций и определение способов улучшения условий труда

Содержание: законодательство Украины по охране труда, нормативно-правовое регулирование охраны труда, производственный травматизм и профессиональные заболевания, основы производственной санитарии и гигиены труда.

Abstract of the discipline program

The aim: The aim of the discipline is to provide future professional with information of fundamentals of labour protection which will enable them to improve labour protection, increase its effectiveness, to guarantee prevention of industrial injuries and professional diseases. The students will be able to develop skills in forming a contemporary model of management of conditions, protection and safety of labour at the national, regional level as well as at the enterprise.

Subject: The discipline studies labour conditions for technological processes; industrial equipment; workplaces, work operations, revealing harmful and dangerous factors, origins of accidents and defining the methods of working conditions improving.

Contents: The laws of Ukraine concerning labour protection, legal and standard regulation of labour protection; industrial injuries and professional diseases; fundamentals of industrial sanitation and labour sanitation.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

«Охорона праці в галузях»

за робочими навчальними планами заочної форми навчання

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 1,0 Змістовних модулів - 2 Загальна кількість годин - 36	Напрямок підготовки – 0906 «Електротехніка» Освітньо кваліфікаційний рівень – спеціаліст Кваліфікація – інженер - електрик	Нормативна Рік підготовки – 2 - й Триместр – 4 Аудиторні заняття: 6 годин Лекції - 4 години Практичні – 2 години Самостійна робота - 30 годин Від підсумкового контролю - іспит.
<i>Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 17% до 83%</i>		

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять та лекційних. Багато теоретичних питань винесено для написання контрольної роботи. Також велике значення в процесі вивчення й закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі ці види занять розроблені відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

2.2. Тематичний план навчальної дисципліни

При вивченні дисципліни «Охорона праці в галузях» студенти повинні ознайомитися з програмою дисципліни, її структурою, методами і формами навчання, способами і видами контролю та оцінювання знань.

Тематичний план «Охорона праці в галузях» складається з двох змістових модулів, кожен з яких поєднує в собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Навчальний процес здійснюється в таких формах: лекційні заняття, самостійна робота студентів, написання контрольної роботи. Завданням

самостійної роботи студентів є отримання додаткової інформації для більш поглибленого вивчення дисципліни. Зміст дисципліни розкривається в темах:

ЗМ.1.1. Особливості структури системи управління охороною праці в галузях

Тема 1. Нормативно-правова база ОП в галузях.

Тема 2. Гігієна праці та виробнича санітарія в галузях.

ЗМ 1.2. Виробничий травматизм в галузях

Тема 3. Проблеми профілактики виробничого травматизму в галузях.

Тема 4. Пожежна безпека в галузях.

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовними модулями та форми навчальної роботи студента

Таблиця 2.3.1 – Розподіл часу за модулями і змістовними модулями

Модулі (семестри) та змістовні модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем.	Практ.	СРС
Модуль 1. Система управління охороною праці в галузях	1,0/36	4		2	30
ЗМ 1.1. Особливості структури системи управління охороною праці в галузях.	0,33/12	2			10
ЗМ 1.2. Виробничий травматизм в галузях	0,67/24	2		2	20

Таблиця 2.3.2 – Розподіл часу лекційного курсу

	Зміст	Кількість годин
	ЗМ 1.1. Особливості структури системи управління охороною праці в галузях.	2
1.	Нормативно-правова база ОП в галузях.	1
2.	Гігієна праці та виробнича санітарія в галузях.	1
	ЗМ 1.2. Виробничий травматизм в галузях	2
3.	Проблеми профілактики виробничого травматизму в галузях.	1
4.	Пожежна безпека в галузях.	1

Таблиця 2.3.3 – Розподіл часу практичних занять

	Зміст	Кількість годин
Практична робота №1	Засоби пожежегасіння Мета роботи. Ознайомлення з первинними засобами пожежегасіння, вивчення будови вогнегасників, принципу їх дії й області застосування	2

2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента

Самостійна навчальна робота студента розрахована на формування практичних навичок у роботі студента зі спеціальною літературою орієнтування їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем захисту населення.

Таблиця 2.4 – Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента (форма самостійної роботи, обсяг у годинах)

Форми самостійної роботи (за змістовими модулями)	Години	Форма звіту
ЗМ. 1.1. Особливості структури системи управління охороною праці в галузях.	10	
1. Огляд основної та додаткової літератури	3	Конспект
2. Ведення термінологічного словника	2	Текст словника
3. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	2	Відповіді у зошиті для практичних занять
4. Підготовка для поточного тестування	3	Конспект
ЗМ. 1. 2. Виробничий травматизм в галузях	20	
1. Огляд основної та додаткової літератури	2	Конспект
2. Ведення термінологічного словника	2	Текст словника
3. Самостійний розгляд питань тем: «Розслідування НВ на виробництві», «Екологічні фактори і їх дія», «Оцінки пожежної обстановки», «Ергономіка й охорона праці», «Виробничий травматизм і професійні захворювання», «Електрозахисті засоби»	4	
4. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	3	Відповіді у зошиті для практичних занять
5. Підготовка контрольної роботи	6	Тест і рецензія реферату
6. Підготовка для поточного тестування	3	Відповіді у зошиті для практичних занять
Разом	30	

Теми лекцій

ТЕМА 1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ОП В ГАЛУЗЯХ

Закон України «Про охорону праці», інші законодавчі акти, що регулюють охорону праці людини на виробництві. Міжгалузеві та галузеві нормативні акти з охорони праці. Стандартизація і нормативно-технічна документація з питань охорони праці. Особливості охорони праці жінок і молоді. Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці. Особливості структури системи управління охороною праці в галузі, її складові; керівництво, інженерно – технічні працівники, трудові колективи і профспілки підприємств; фінансування охорони праці в галузі.

ТЕМА 2. ГІГІЄНА ПРАЦІ ТА ВИРОБНИЧА САНІТАРІЯ В ГАЛУЗЯХ.

Визначення і класифікація виробничих шкідливості. Мікроклімат виробничих приміщень. Вплив мікроклімату на організм людини. Промисловий пил, шкідливі хімічні речовини та їх вплив на людину. Шум, вібрація, інфразвук, ультразвук, електромагнітні поля, випромінювання та їх вплив на здоров'я людини. Техніко-економічна оцінка впливу шкідливих чинників на ефективність праці робітників. Методи захисту людини від негативного впливу шкідливого виробництва.

ТЕМА 3. ПРОБЛЕМИ ПРОФІЛАКТИКИ ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ В ГАЛУЗЯХ.

Потенційно небезпечні об'єкти (ПНО) – галузеві техногенні та природні. Техногенні аварії та катастрофи, їх причини, наслідки. Організація контролю роботи небезпечних виробництв. Заходи і засоби контролю. Потенційно небезпечні природні об'єкти. Розміщення виробничих і невиробничих об'єктів з урахуванням природних джерел безпеки.

ТЕМА 4. ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА В ГАЛУЗЯХ.

Актуальність питань пожежної безпеки у галузі. Статистика пожеж. Втрати від пожеж. Пожежна профілактика. Фактори пожежної небезпеки галузевих об'єктів, їх особливості та пожежонебезпечні властивості. Причини пожеж. Заходи та засоби системи пожежного захисту. Дії працівників галузевих об'єктів на випадок виникнення пожежі.

2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, курсові роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістовних модулів	
ЗМ 1. 1. Тестування	10
ЗМ 1. 2. Тестування	20
Контрольна робота	30
Підсумковий контроль з МОДУЛЕМ 1	
Письмовий іспит	40
Усього за модулем	100%

2.6. Методи та критерії оцінювання знань

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовують такі форми та методи контролю оцінювання знань:

- оцінювання роботи студента під час практичних занять;
- поточне тестування після вивчення кожного змістового модуля;
- складання заліку чи екзамену.

Оцінку знань студентів з дисципліни «ОП в галузях» здійснюють відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП), що є українським варіантом ECTS. Ця система базується на здійсненні наскрізного поточного контролю на аудиторному занятті у відповідності до його форми (лекційної, практичної). Підсумковою оцінкою поточного контролю є оцінка за модуль, тобто реалізується принцип модульного обліку знань студентів.

Навчальним планом з дисципліни «ОП в галузях» передбачено складання заліку. Для оцінювання знань використовують чотирибальну національну шкалу та стобальну шкалу оцінювання ECTS.

Порядок здійснення поточного оцінювання знань студентів.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни, відвідування занять,

- виконання завдань на практичних заняттях,

- виконання завдань поточного контролю.

Робота студентів на практичних заняттях оцінюється за 4-бальною системою і згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів перекладається в систему оцінювання за шкалою ECTS. (табл. 2.5.). При оцінюванні виконання практичних завдань увага приділяється їх якості й самостійності.

Поточний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля та вміння застосовувати його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді письмового контролю (контрольна робота за білетами у письмовій формі двічі по закінченню кожного зі змістових модулів після того як розглянуто увесь теоретичний матеріал та проведені практичні завдання в межах кожного з двох ЗМ). Контроль здійснюється і оцінюється за двома складовими: лекційна (теоретична) і практична частини. Для цього білети для проведення поточного контролю мають теоретичні запитання. Може бути також використано тестове завдання – за вибором студента.

Знання оцінюються за 4-бальною системою за національною шкалою (контрольна робота) або за системою оцінювання за шкалою ECTS. (тестові завдання) (табл. 2. 5.)

Проведення підсумкового контролю. Умовою допуску до заліку є позитивні оцінки з поточного контролю знань за змістовними модулями.

За умов кредитно-модульної системи організації навчального процесу до підсумкового контролю допускають студентів, які набрали в сумі за всіма змістовними модулями більше 30% балів від загальної кількості з дисципліни (або більше 50% балів з поточного контролю за всіма змістовними модулями).

Екзамен або залік здійснюється в письмовій формі за підсумковим тестовим завданням, що дає можливість здійснити оцінювання знань студента в усій дисципліні «ОП в галузях».

Тестові завдання оцінюються – за 100-бальною системою оцінювання за шкалою ECTS. В обох випадках оцінки згідно з методикою переведення показників за шкалою ECTS. В обох випадках оцінки згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів перекладаються у відповідну систему оцінювання (табл. 2. 5.).

Оцінювання знань за 4-бальною системою за національною шкалою:

Оцінку «відмінно» ставлять коли студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих в основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка «дуже добре». Теоретичні запитання розкрито повністю на основі програмного і додаткового матеріалу. При виконанні практичного завдання студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка «добре». Теоретичні запитання розкрито повністю, програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичне завдання виконано взагалі правильно, але мають місце окремі неточності.

Оцінка «задовільно». Теоретичні запитання розкрито повністю, проте при викладенні програмного матеріалу допущені незначні помилки. При виконанні практичних завдань без достатнього розуміння студент застосовує навчальний матеріал, припускає помилки.

Оцінка «задовільно (достатньо)». Теоретичні питання розкрито неповністю, з суттєвими помилками. При виконанні практичного завдання студент припускається значної кількості помилок та зустрічається зі значними труднощами.

Оцінка «незадовільно». Теоретичні питання нерозкриті. Студент не може виконати практичні завдання, виявляє здатність до викладення думки на елементарному рівні.

Оцінка «незадовільно». Теоретичні питання нерозкриті. Студент не може виконати практичні завдання.

Таблиця 2.5 – Шкала перерахунку оцінок результатів контролю знань студентів

Оцінка за національною шкалою	Визначення назви за шкалою ECTS.	ECTS оцінка	% набраних балів
ВІДМІННО	Відмінно – відмінне виконання лише з незначними помилками	A	Більше 90-100
ДОБРЕ	Дуже добре - вище середнього рівня з кількома помилками	B	Більше 80-90
	Добре – у загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	C	Більше 70-80 включно
ЗАДОВІЛЬНО	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	D	Більше 60-70 включно
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	E	Більше 50-60 включно
НЕЗАДОВІЛЬНО	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перездати тест	FX*	Більше 26-50 включно
	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням змістового модуля	F**	Від 0-25 включно

*- з можливістю повторно складання

** - з обов'язковим повторним курсом

2.7. Рекомендована література

1. Конституція України. – К.: Скіф, 2006.-48с.
2. Апостолюк С. О., Джигирей В. С., Апостолюк А. С. Ергономічні основи. – К., 2004.
3. Бурдіян Г., Дерев'янку В., Кривульченко А. Навколишнє середовище та його охорона. - К., 1993.
4. Безопасность жизнедеятельности. Учебное пособие. / Под ред. З. А. Арустумова. – М., 1999.
5. Васильчик М. В., Вінокуров Л. Е., Тесленко М. Я. Основи охорони праці. – К., 1997.
6. Геврик Є. О. Охорона праці. – К., 2003.
7. Геврик Є. О., Пешко Н. П. Гігієна праці на виробництві. – К., 2004.
8. Даценко І. І. Гігієна та екологія праці. – Львів, 2003.
9. Денисенко Г. Ф. Охрана труда. - М., 1985.
10. Економічна енциклопедія. – К., 2000.
11. Жидецький В. Ц., Джигирей В. С., Мельников О.В. Основи охорони праці. – Львів, 1999.
12. Зацарний В. В., Сабарно Р. В. Охорона праці. - К., 2006.
13. Клубань В. С., Петров А. П., Рябиков В. С. Пожарная безопасность предприятий промышленности и агропромышленного комплекса. – М., 1987.
14. Носовський Т. А. Основи техніки безпеки. – К., 1992.
15. Основи охорони праці. \ Ткачук М. О., Халімовський В. В., Зацарний та ін. – К., 2003.
16. Ткачук К. Н., Гурін А. О., Бересневич П. В., та ін. Охорона праці. - К., 1998.
17. Трахтенберг І. М. Гігієна праці та виробнича санітарія. - К., 1997.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та
робоча програма навчальної дисципліни
«Охорона праці в галузі»
(для слухачів другої вищої освіти спеціальності
7.090603 – «Електротехнічні системи електроспоживання»)

Укладач: **ПАШКОВ** Володимир Іванович

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Н. Ю. Гаврилiна*

План 2011, поз. 559 Р

Підп. до друку 15.03.2012 р.

Друк на ризографі

Тираж 15 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 0,8

Зам. № 8023

Видавець і виготовлювач:
Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК №4064 від 12.05.2011 р.